

Valkoisenharmaa ja tasainen Kalmukkiaro oli komppanian ensimmäisten taisteluiden näyttämö. Venäläiset pystyttiin paikallisesti pysäyttämään vastahyökkäyksillä.

502. raskaan panssarivaunupataljoonan 2. komppanian päällikkö, kapteeni Lange joukkueenjohtajansa yliluutnantti Walter Scherfin kanssa. Tammikuun 14. päivänä 1943 komppania liitettiin 503. raskaaseen panssarivaunupataljoonaan sen 3. komppaniaksi.

Pataljoona aloitti siirtymisen Tolokonojen metsistä takaisin Harkovan kaupunkiin suunnilleen 10. toukokuuta 1943. Marssi kulki Ukrainan laajojen tasankojen halki.

Luutnantti von Rosenin Tiger 321 toimi harjoitusmaalina, kun jalkaväkeä koulutettiin lähitaisteluun panssarivaunuja vastaan. Krenatöörit ovat heittäneet vaunun takaa uudenlaisia lähitaisteluun tarkoitettuja savu- ja kyynelkaasukranaatteja.

Pistävä savu tunkeutuu Tigeriin kaikista raoista. Luutnantti von Rosen on juuri sulkemassa tornin luukkuja, ja hänen käsivartensa näkyy komentajan kupolan yläpuolella.

sareita ensimmäisenä hyökkäyspäivänä. Pimeän laskeuduttua pidimme vähän taukoa. Komppaniasta tuotiin bensaa, ampumatarvikkeita ja muonaa. Yöllä sain käskyn hyökkäyksen jatkamisesta seuraavana päivänä.

Yliluutnantti Scherf oli ylittänyt Donetsin sillan heti minun jälkeenni Tiger-komppaniamme I ja III joukkueen kanssa. Hän taisteli vauvuineen tuona iltapäivänä yhdessä Panssarikrenatöörirykmentti 6:n kanssa, joka oli sijoitettuna Panssarikrenatöörirykmentti 7:n vasemmalle puolelle. Hänen vasemmalla sivustallaan oli Rasumnojen erittäin vahvasti linnoitettu ja jääräpäisesti puolustautunut kylä. Minulla on käsitys, että venäläisten puolustus tuon kylän laitamilla oli vielä sinnikkäämpää kuin mitä olen äsken kuvannut omalta ja Panssarikrenatöörirykmentti 7:n taistelualueelta. Donetsin ylityksen jälkeen koko ensimmäisen päivän taistelu käytiin Rasumnojejoen laaksossa. Aluetta oli vaikea hahmottaa, sillä siellä oli paljon pensaita ja pensaskasvillisuutta, jotka häitsivät näkyvyyttä. Lisäksi siellä oli paljon seisovia vesistöjä ja lukuisia kosteikkoja, jotka pakottivat etenemään vain kapeita reittejä pitkin. Panssarikrenatöörirykmentti 7:n taistelualue rajoittui oikealla jyrkästi kohoaviin kukkuloihin, ja niiden takana ylängöllä sijaitsi vahvasti linnoitettu Krutoi Login kylä. 7. panssaridivisioonan oli määrä jatkaa hyökkäystä sinne. Korkeuseroa oli viitisenkymmentä metriä, ja laaksosta lähti ylöspäin vain muutama jyrkästi nouseva polku. Krenatöörit onnistuivat valtaamaan yöllä yhden polun, jonka kautta Tiedustelupataljoona 7 onnistui muodostamaan ylängölle pienen sillanpään jatkohyökkäyksen lähtöasemaksi.

Johtamani II joukkue oli 6. heinäkuuta alistettu suoraan Panssarirykmentti 25:lle, ja meillä oli heidän radiotunnuksensa, jotka vaihtuivat päivittäin. Tehtävänäni oli edetä varhain aamulla krenatöörin valtamaa polkua pitkin ylängölle ja laajentaa sinne muodostettua sillanpäästä koilliseen. Sitten perässä tuleva Panssarirykmentti 25 ottaisi sen haltuunsa lähtöasemaksi tulevalle hyökkäykselleen. Sitten meidän pitäisi käskyn saatuamme murtautua yhdessä Panssarirykmentti 25:n kärkikomppanian kanssa uudestaan läpi siellä oletettavasti sijaitsevis-

ta puolustusasemista. Sen jälkeen hyökkäystä jatkettaisiin Batratskaia Dachan ohi syvemmälle selustaan. Nousu ylängölle oli vaikeaa, mutta se onnistui ilman vaunujen rikkoutumista. Me asetuimme taistelu-
muodostelmaan ja etenimme käskettyyn suuntaan kohtaamatta alussa minkäänlaista vihollisvastarintaa. Horisontissa noin kolmen kilometrin päässä näin suuren metsäalueen suoraan hyökkäysreitilläni. Noh, se ei näyttänyt kovin rohkaisevalta. Lähestyimme sitä hitaasti, ja sitten käskin pysähtyä ja odottaa, kunnes takana tuleva panssarirykmentti saisi meidät kiinni. Avasin torninluukkuni ja näin, että olin aivan poteron vieressä. Sieltä puna-armeijalainen tuijotti ylöspäin minua suurin ja pelokkain silmin. Viittoilin häntä tulemaan esiin ja lähtemään selustaan. Hän ei liikkunut. Otin pistoolini ja tein vielä kerran selväksi samoilla käsimerkeillä, mitä halusin hänen tekevän. Ei minkäänlaista reaktiota. Ammuin hänen poteronsa viereen tehostaakseni vaatimustani. Ei reaktiota. Sitten otin munakäsikranaatin, vedin sokan irti ja heitin sen alas. Venäläinen poimi sen ja heitti sen takaisin kohti vaunua. Annoin periksi sellaisen rohkeuden edessä ja ajoin viisikymmentä metriä eteenpäin. Myöhemmin perässä tulevat krenatöörit ottaisivat hänet kyllä kohta kiinni. En enää muista kuinka kauan vielä seisoi-
me siinä. Panssarirykmentin nousu Rasumnojen laaksosta ylängölle vei kuitenkin paljon aikaa, koska liikkuminen laaksosta pois johtavilla poluilla ei ollut aivan ongelmatonta. Kun I pataljoona oli asettu-
nut hyökkäysasemiinsa ylängöllä, sain radiolla käskyn edetä. Joukkueeni perässä oli noin 40–50 Panzer III- ja Panzer IV -vaunua. En tiedä, mitä niiden perässä tuli. Oletan kuitenkin, että siellä oli Panssarikrenatööri-
rykmentti 7. Kaikki tähänastinen oli kuitenkin ollut vain alkusoittoa. Sellaista peräänantamattomuutta, mitä seuraavaksi koimme, emme olleet vielä koskaan aikaisemmin nähneet. Panimme vaunumme uudestaan liikkeelle ja lähestyimme metsää. Siinä ei ollut aukkoja, vain oikealla näkyi aukio, joka pakotti vaunumme lähemmäs toisiaan. Mitään muuta reittiä emme kuitenkaan pääsisi eteenpäin. Ajoimme siis kohti aukiota. Vasemmalla metsä oli noin viidensadan metrin päässä, oikealla hiukan kauempana, mutta myös sillä puolella oli

tiheää metsää. Ja yhtäkkiä suuliekit alkoivat välähdellä, ensin oikealla. Ne eivät olleet mitään tavallisten panssarintorjuntatykkien suuliekejä, ne olivat erilaisia. Myöhemmin totesin, että ne olivat SU-152-rynnäkötykkeitä, joita emme aiemmin olleet kohdanneet. Ne olivat matalia ja siksi hyvin naamioitavissa, mutta hitaita ampumaan. Kaksi oikeanpuoleista Tigeriäni olivat hereillä ja osuivat paremmin kuin venäläiset. Ensimmäiset mustat savupilvet kohosivat osuman saaneista vaunuista. Samaan aikaan vasemman puolen metsänreunassa alkoi tapahtua; neljä, viisi, kuusi välähdystä, se näytti aivan kuin helminauhalla. Ne näyttivät olevan T-34-panssarivaunuja. Tuhosimme niistä muutamia, ja jatkoimme varovasti ja hitaasti tunnustellen eteenpäin. Metsä tuli lähemmäs molemmilla puolilla, vasemmalla välähteli jälleen, mutta oikealla puolella oli hiljaista. Saimme osumia, mutta etupanssarointi oli vahva, ja luojan kiitos telapyörästäön tai ketjuihin ei osunut.

En muista enää tarkkaan, kuinka monta onnistuimme tuhoamaan. Oli epämiellyttävää ajaa metsäaukion läpi, ilmeisesti venäläiset olivat häipyneet täältä, tai sitten he antoivat meidän mennä ansaan. Totesimme myöhemmin, että piilossa olleet pst-tykit olivat todella antaneet meidän mennä ohi rauhassa, jotta he voisivat sitten tulittaa meitä seuranneita kevyemmin panssaroituja vaunuja. Niinpä Panssarirykmentti 25 kärsi siellä jonkin verran tappioita. Alun nopea etenemisemme oli muuttunut sitkeäksi pureutumiseksi tämän venäläisten toisen syvään porrastetun puolustuslinjan läpi. Meitä ammuskeltiin jatkuvasti, välillä vasemmalta, välillä oikealta. Mieltäni rauhoitti, että Panssarirykmentti 25:n vaunut seurasivat minua. Kartalta näin, että ajoimme aivan kohti kukkulaa, tai paremminkin pitkänomaista rinnettä, joka meidän täytyisi kiertää vasemmalta pysyäksemme hyökkäyssuunnassa. Matka jatkui eteenpäin. Metsäaukio laajeni, ja näin rinteiden edessäni noin kahdentuhannen metrin päässä. Ajattelin jo, että olimme nyt läpäisseet puolustusasemat. Silloin yli kahdestakymmenestä tykin putkesta välähteli yhtä aikaa meitä kohti. Lukemattomia pst-tykkeitä oli kaivettu aseisiin eturinteeseen. Aluksi oli mahdoton-

ta nähdä, oliko siellä myös suurempikaliiperisia tykkeitä tai aseisiin kaivettuja panssarivaunuja. Nyt emme pelkästään pysähtyneet, vaan käännyimme heti takaisin ja etsimme suojaa. Niin vahvaa torjuntatul-tta emme olleet koskaan kohdanneet.

Ilmoitin tilanteesta radiolla ja sain panssariyrykmentistä nopean vas-tauksen: ”Pitäkää asemat, Luftwaffen apua pyydetty.” Ja pian sen jäl-keen: ”Luftwaffen hyökkäys kolmenkymmenen minuutin kuluttua.” Tuona kesäpäivänä vaunussa oli hehkuvan kuumaa. Me olimme hiki-siä, janoisia ja ruudinsavun takia kädet sekä kasvot mustina. Nyt saa-toimme avata luukkuja hiukan ja päästää ilmaa sisään. Hyökätessä luukut oli pidettävä suljettuina. Tigerin ensimmäisissä versioissa vau-nunjohtajalla oli parisenkymmentä senttiä korkea kupola, jossa oli la-sin suojaamat tähystysaukot joka suuntaan. Avattuna torninluukku jäi kuitenkin suoraan ylös, ja se veti puoleensa kaikenlaisia ammuksia. Vaununjohtajien haavoittuminen päähän oli yleistä. Siksi ajoimme luukut kiinni, mutta silloin näkyväisyys oli hyvin rajoitettua. Myö-hemmissä Tigerin versioissa vaununjohtajan kupola oli matalampi, ja niissä oli periskooppi tähystystä varten. Pää oli siten huomattavasti paremmin suojassa. Torninluukku avautui vaakasuoraan, joten myös hyökätessä pystyi ajamaan luukku auki.

Sitten alkoi fantastinen näytelmä: Stuka-aalto toisensa jälkeen syöksyi venäläisten asemia kohti järjestäen helvetillisen ilotulituk-sen. Se oli lyhyt, mutta tehokas speaktaakkeli. Edessämme kaiken täytyi olla kokonaan myllerrettyä. Viimeiset Stukat eivät olleet vielä len-täneet pois, kun radiosta tuli jo marssikäsky. Jatkoimme eteenpäin ja ohitimme kaikessa rauhassa metsän ja rinteen välisen kapeikon sekä täysin murjotut asemat. Pahin näytti olevan takana, mutta se oli ollut kova pähkinä purtavaksi.

Ajoin vaunullani äärimmäisenä vasemmalla lähellä metsänreunaa, ja kolme muuta Tigeriäni olivat oikeallani puolellani hyvin levittäyty-neinä. Yhtäkkiä kuului kova pamaus, ja tuntui aivan kuin vaunu olisi ottanut pienen loikan. Ajaja, alikersantti Ziegler pysähtyi heti, ja minä avasin kupolan ja näin oikean telaketjun irronneena vaunun takana.

Olimme ajaneet miinaan. Varoitin joukkuettani ja rykmenttiä radiolla. Ensinnäkin pysähdys, sitten panssariykmentin kärkeen kiersi meidät vähän kauempaa ja meni ohitsemme kärkeen. Kaksi joukkueeni Tigeriä jatkoi eteenpäin kärkeen mukana, yliväpeli Burgisin kolmannen vaunun käskenä jäädä luokseni lähivarmistukseen. Astuimme ampujan kanssa ulos vaunusta tarkasti juuri telaketjun jälkeksi, jotta emme astuisi miinaan. Vauriot eivät olleet kovin pahoja. Vaunu seisoi revenneen telaketjun päällä, se oli pois päältä koko pituudeltaan. Aluksi meidän täytyi tutkia, oliko vaunun ympärillä ja edessä lisää miinoja, jotta emme lentäisi itsekin ilmaan korjaustöiden aikana. Radisti pysyi laitteensa ääressä, ja muu miehistö tutki maastoa. Vain jokunen miina oli asetettu lähelle metsänreunaa, ilmeisesti hyvin nopeasti. Löysimme kahdeksasta kymmeneen puulaatikkomiinaa, joita ei ollut kaivettu maahan, vaan jätetty lojumaan ja peitelty vain puolihuolimattomasti ruoholla. Kun ne löytyivät, niistä pystyi ruuvaamaan sytyttimen irti ilman vaaraa. Valmistautuessamme operaatio Zitadelleen kaikkien vaununjohtajien oli pitänyt harjoitella sitä käytännössä. Nyt siitä oli hyötyä.

Rykmentin vaunut olivat menneet ohitsemme. Rykmentinkomentaja, everstiluutnantti Scholz pysähtyi hetkeksi luokseni. ”Kaikki kunnossa, seuraan perässä heti kun vaunu on jälleen ajokunnossa.” Nyt oli saatava telaketju takaisin paikoilleen ja vaihdettava kolme vaurioitunutta telakenkää. Se oli rankkaa hommaa, sillä kaikki osat ovat painavia. Olin iloinen ja yllättynyt huomattessani, että panssariykmentin pääjoukon perässä tuli komppaniamme korjausryhmän yhden tonnin vetoajoneuvo yhdessä muutaman huoltojoukkojen auton kanssa. Heidän puolitelavaununsa oli täysin maastokelpoinen, ja he seurasivat panssariykmenttiä, jotta ajoneuvojen rikkoutuessa apua olisi nopeasti saatavilla. Se oli totta kai hyvin avuliasta. Kokeneet mekaanikot tarttuivat toimeen, ja vaunumme oli jälleen ajokunnossa nopeammin kuin mihin olisimme yksin kyenneet. Telapyörien vaurioilla ei ollut merkitystä, ne voitaisiin hoitaa myöhemmin. Kiitos, kädenpuristus ja kyytiin – sitten rykmentin perään. Löysimme sen Batratskaia

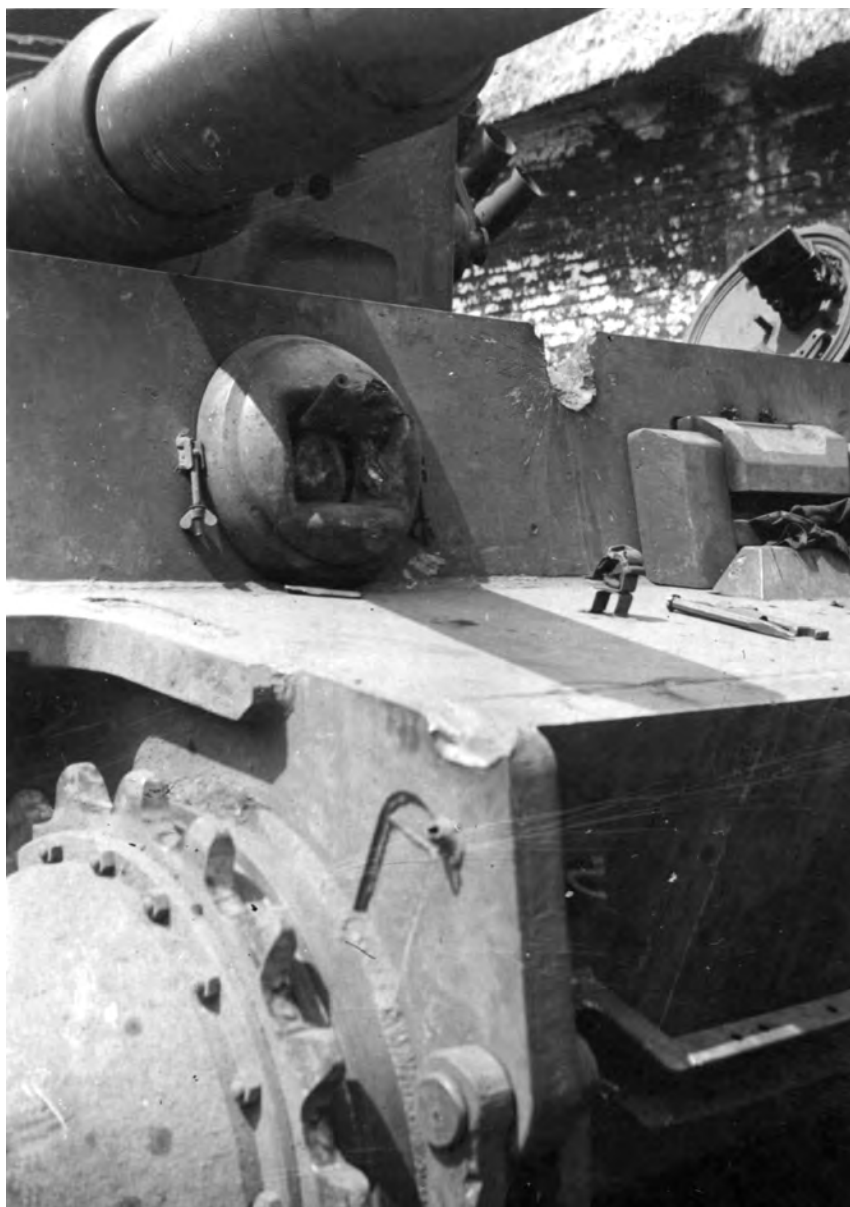
Dachan luoteispuolelta. Kärkijoukot olivat törmänneet jälleen venäläisten puolustuslinjaan, ja vahvasti linnoitetun kylän luona ollut oikea sivusta oli avoin. Se oli varmistettava. Se oli kuitenkin annettu muiden joukkojen tehtäväksi. Me asetuimme siilipuolustukseen, ja vartiot asetettiin joka puolelle. Me, jotka olimme olleet koko päivän kärjessä muurinmurtajana, saimme levätä. Huolto saapui yön aikana: polttoainetta, ampumatarvikkeita, öljyä ja jäähdytysnestettä moottoreille. ”Ensin ratsu ja sitten ratsastaja” – ratsuväen aikainen sanonta päti myös meihin. Ensin huolletaan vaunut taistelukuntoon, sitten vasta miehet. Nukuimme yön vaunujen takana. Yö oli kova ja lyhyt.

Yliluutnantti Scherfin ja 3. komppanian (II joukkue pois lukien) taisteluita vain yrittää vain rekonstruoida. Komppania oli 6. heinäkuuta ensin taisteluissa Krutoi Login luona. Oletan, että yhdessä Panssariyrykmentti 25:n II pataljoonan kanssa. Muistaakseni oli täysin selvää, että Panssariyrykmentti 25 taisteli kahtena erillisenä osatona. Kolmannen komppanian tappiot Krutoi Login luona olivat kaksi kaatunutta: vääpeli Heinz Wunderlich korjaamolta ja ylikorpraali Adalbert Essler, joka oli radistina eräässä I joukkueen vaunussa. Sen jälkeen kun 106. jalkaväkidivisioona pääsi mukaan Krutoi Login luona käytyyn taisteluun ja tilanne oli siellä selvitetty, Panssariyrykmentti 25:n II pataljoona ja 503. raskaan panssaripataljoonan 3. komppania seurasivat edellään hyökkäävää Panssariyrykmentti 25:n I pataljoonaa. Myös tämä hyökkäysosasto joutui aluksi tekemisiin metsässä sijainneen toisen puolustuslinjan sekä sinne jääneiden venäläisjoukkojen kanssa. Se seurasi kuitenkin sitten I pataljoonan hyökkäysreittiä, ja käännettiin sitten oikean sivustan suojaksi Batratskaia Dachan kylän suuntaan. Siellä käydyissä taisteluissa pataljoonamme 3. komppaniasista kaatui neljä miestä: alikersantti Ernst Angerer korjaamolta, alikersantti Herbert Petzka (ampuja), Wilhelm Stühler (lataaja) ja Robert Steininger (lataaja).

Hyökkäyksen kolmantena päivänä, 7. heinäkuuta, jatkoin vanhalla paikallani organisaatiokaaviossa. Neljä Tigeriäni jälleen kärkeen ”tölkkinavaajaksi”. Eilistä päivää pahempaa se ei voisi olla. Törmäsimme

Tigerin vaununjohtajan kupola on saanut osuman. Luukun sulkumekanismi on vaurioitunut, ja se on vaihdettava. Yliluutnantti Scherf tutkii osumakohtaa.

Tulituksen jälkeä luutnantti Weinertin Tigerissä 311. Osuma etupanssariin on reppäissyt sen yläreunaan jäljen. Myös radistin konekivääri on saanut osuman.